

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

30. januar 2012

J.nr. 0136-20120002-4

Ved mail af 30. januar 2012 har Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse anmodet om en udtalelse vedrørende følgende:

1. Patientforsikringens udtalelse af juni 1999 til Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af erstatningsansvarsloven
2. Patientforsikringens udtalelse af september 2000 til Justitsministeriet over betænkning om ændring af erstatningsansvarsloven med lovudkast
3. En kort redegørelse for, hvad Patientforsikringen fik af tilbagemelding på sin udtalelse af september 2000.

Indledning

Politiken har i den forløbne weekend anført, at Patientforsikringen ved at reducere erstatningen til patienter, der efter en lægefejl kun har kort tid at leve i, har handlet ulovligt.

Patientforsikringens praksis er tiltrådt af Patientskadeankenævnet i hvert fald tre gange:

- i Patientskadeankenævnets afgørelse i j.nr. 1999-00-394 (nævnt i Østre Landsrets dom i den aktuelle sag side 6)
- i Patientskadeankenævnets afgørelse i j.nr. 2004-00-533 (nævnt i Østre Landsrets dom i den aktuelle sag side 6)
- i Patientskadeankenævnets afgørelse i j.nr. 2011-0-1019 (sagen, der er indbragt for Højesteret).

Det er derfor uden indhold at tale om Patientforsikringens ulovlige praksis. Patientforsikringen følger den praksis, som fastlægges af Patientskadeankenævnet og af domstolene.

Nytorv 5, 3. sal
1450 København K

Tel: 3312 4343
Fax: 3312 4341

pf@patientforsikringen.dk
www.patientforsikringen.dk

Patientforsikringens udtalelser i 1999 og 2000

Indledningsvis bemærkes, at der er tale om høringssvar, der er 11-12 år gamle, og derfor må ses i sammenhæng med den lovgivning og retspraksis, som forelå på det tidspunkt. Erstatningsansvarsloven er siden ændret mange gange, og den gældende lov er lovbekendtgørelse nr. 885 af 20. september 2005 som ændret ved lov nr. 1545 af 20. december 2006, lov nr. 523 af 6. juni 2007 og lov nr. 610 af 14. juni 2011.

Patientforsikringen deltog ikke i Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af erstatningsansvarsloven m.v., som afgav betænkning nr. 1383/2000 (den grønne betænkning).

Ad 1. Patientforsikringens udtalelse af juni 1999 til Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af erstatningsansvarsloven

Ved brev af 17. februar 1999 anmodede Arbejdsgruppen vedrørende revision af erstatningsansvarsloven m.v. Patientforsikringen om en udtalelse vedrørende de problemstillinger, der var omfattet af kommissoriet for arbejdsgruppen. Patientforsikringen udarbejdede til brug for udtalelsen en rapport på 19 sider, der bestod af en systematisk gennemgang af udmålingsreglerne i den eksisterende erstatningsansvarslov, med påpegning af en række områder, hvor den eksisterende lovgivning var uklar, eller førte til resultater, der ikke stemte med lovens overordnede principper.

I rapporten påpegede Patientforsikringen op imod 30 forskellige områder, hvor der efter Patientforsikringens skøn var behov for lovregulering.

Patientforsikringens forskellige forslag ville for nogle skadelidte føre til højere erstatninger og for andre til lavere, end det var tilfældet efter den gældende lov. En række forslag indebar en klar forbedring af de skadelidtes retsstilling, f.eks. forslaget om en udvidet genoptagelsesadgang og forslaget om at give en godtgørelse til forældre, der mister deres mindreårige børn.

Ønsket var fra Patientforsikringens side, at Justitsministeriet benyttede lovrevisionen til at se på *alle* de problemer, som den gældende lov gav anledning til, så man endte med en ny lov, der var lettere at administrere, og som i højere grad gav de skadelidte en erstatning, der svarede til deres faktiske tab.

Et af de mange områder, som Patientforsikringen pegede på, hvor der manglede en klar lovgivning, var omkring udmålingen af erstatning til skadelidte, som enten allerede var afgået ved døden, inden erstatningen kom til udbetaling (mellemkommende død), eller som måtte forventes kun at ville skulle leve med generne fra skaden i kort tid (forventet kort restlevetid).

Patientforsikringens ønske om en klar lovgivning på disse områder, så de ikke fortsat skulle reguleres gennem ankenævns- og domstolspraksis, blev støttet af arbejdsgruppens mindretal professor, dr. jur. Bo v. Eyben.

Ad 2. Patientforsikringens udtalelse af september 2000 til Justitsministeriet over betænkning om ændring af erstatningsansvarsloven med lovudkast

Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af erstatningsansvarsloven mv. afgav i april 2000 betænkning nr. 1383/2000. Betænkningen blev herefter sendt i høring hos en lang række myndigheder og organisationer, herunder Patientforsikringen.

Patientforsikringen afgav høringssvar over betænkningen til Justitsministeriet den 21. september 2000.

I høringssvaret vedrørende betænkningen gjorde Patientforsikringen blandt andet opmærksom på, at arbejdsgruppen ikke havde drøftet de problemer, der i praksis opstår i forbindelse med erstatningsudmåling ved årsagskonkurrence, mellemkommende død mv. Arbejdsgruppen tog således ikke stilling til disse problemer, der herved forblev uløst, og dermed overladt til afgørelse i administrativ praksis og domstolspraksis.

Patientforsikringen fandt det nærliggende, at spørgsmålene blev løst ved indføjelse af regler herom i erstatningsansvarsloven, men det efterfølgende lovforslag, som Justitsministeriet fremsatte for Folketinget, indeholdt ikke regler på dette område. Så vidt vides drøftede Folketinget ikke problemstillingen under lovforslagets behandling i Folketinget.

Ad 3. En kort redegørelse for, hvad Patientforsikringen fik af tilbagemelding på sin udtalelse af september 2000

Justitsministeriet afgav i januar 2001 et høringsnotat til Folketingets Retsudvalg. Notatet indeholder en redegørelse for indholdet af de indkomne høringssvar og Justitsministeriets bemærkninger hertil. Under pkt. 5.6.1. kommenteres Patientforsikringens ovennævnte bemærkninger om årsagskonkurrence og mellemkommende død mv. Justitsministeriet tager ikke afstand fra Patientforsikringens synspunkter og anfører følgende:

... "Flertallet har endvidere ikke drøftet de problemer vedrørende erstatningsudmålingen, der opstår ved årsagskonkurrence, "mellemkommende død" (dvs. hvor skadelidte afgår ved døden efter, at der er indgivet anmeldelse/rejst krav, men inden erstatningen tilkendes) mv."

Justitsministeriet anfører til slut under punkt 5.6.2:

"Arbejdsgruppens forslag indeholder ikke særlige regler om erstatningsberegningen i tilfælde af, at skaden skyldes flere samvirkende skadeårsager, eller at skadelidte afgår ved døden efter, at erstatningskravet er gjort gældende, men inden sagen er afgjort. Lovforslaget indeholder heller ikke regler herom. Det må således som hidtil afgøres i retspraksis, hvordan erstatningen skal beregnes i disse tilfælde."

Justitsministeriet overlod således beregning af erstatning ved flere samvirkende skadeårsager, mellemkommende død mv. til afgørelse i retspraksis.

Som anført ovenfor anførte Patientforsikringen i høringssvarene op imod 30 områder, hvor der var behov for en lovregulering, men kun en del blev løst ved ændringen af erstatningsansvarsloven i 2002.

Der vil både på disse og på andre områder således også i årene fremover kunne fremkomme problemstillinger, hvor der ikke er fastlagt domstolspraksis, og hvor domstolene måske ændrer den administrative praksis, som er fastlagt af Patientforsikringen og Patientskadeankenævnet. Det gør naturligvis ikke den administrative praksis ulovlig.

Lignende sager

Vi har i de senere år fået forbedrede it-mæssige muligheder for at registrere vores praksis. En umiddelbar søgning i systemet viser, at vi har registreret 14 sager, der relaterer sig til den

aktuelle problemstilling. Vi har ikke gennemgået sagerne på nuværende tidspunkt. En konkret gennemgang vil vise, om der er flere eller færre sager.

Hvis Højesteret stadfæster landsrettens afgørelse, vil vi naturligvis gennemgå dels de registrerede sager og dels gøre alt for at finde andre afgørelser, hvor Højesterets dom kan få betydning for spørgsmålet om genoptagelse. Vi vil også fremadrettet registrere de afgørelser, vi måtte træffe i disse typer af sager, så de nemt kan findes frem, hvis det bliver aktuelt.

Vi går ud fra, at Patientskadeankenævnet i givet fald vil foretage en lignende gennemgang.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Karen-Inger Bast', written over the printed name.

Karen-Inger Bast
direktør